

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi som land kan optimere retten til at bestemme forhold, hvad angår forsvarspolitik, sikkerhedspolitik og udenrigspolitik. Dette ikke mindst set i lyset af, at det er ønskeligt, at vi i Grønland får et større udbytte af vort lands geopolitiske placering.

(Demokraternes Inatsisartutgruppe)

Målsætningen for Demokratesne er, at vi grønlandere skal opnå politisk selvbestemmelse, når det gælder alle forhold, der vedrører os.

Skiftende Naalakkersuisut har gennem mange år ytret ønske om større indflydelse i Rigsfællesskabet, hvad angår det sikkerheds-, forsvars- og udenrigspolitiske område.

Samtidig har skiftende statsministre i mange år udtalt, at Rigsfællesskabet består af tre ligeværdige lande. Men har denne udmelding rod i virkeligheden?

Demokratesne mener, at arbejdet med at fremme ligeværdighed og gensidig respekt i partnerskabet mellem Grønland og Danmark ikke er nået længere end disse hensigtserklæringer fra forskellige statsministre. Dette ser vi ofte, når Inatsisartut-medlemmer rejser rundt i lande, hvor Rigsfællesskabet har interesser.

Tidligere blev vi i Grønland orienteret som de sidste om skiftende regerings beslutninger, der vedrører Grønland. Ofte mange timer efter, at disse beslutninger var taget. Men denne uvane er stille og roligt blevet vendt blandt andet med flere samtidigheds møder mellem vores eget Udenrigs- og Sikkerhedspolitik udvalg og det tilsvarende udvalg i Folketinget.

Naalakkersuisut udgiver hvert år en udenrigspolitisk redegørelse, der beskriver vores aktuelle udenrigspolitik. Men det betyder desværre ikke, at vi har ret til at tage stilling til alle forhold vedrørende de sikkerheds-, forsvars- og udenrigspolitiske forhold? Behandler den udenrigspolitiske redegørelse alle forhold inden for disse områder? Det mener Demokratesne ikke, at den gør.

Det politiske ønske om større indflydelse forpligter Grønland til at tage stilling til alle forhold, der måtte gælde disse tre områder. Hvad er status? Hvad vil Grønland med disse områder? Hvem har ansvaret for disse områder? Hvem skal have ansvaret for de enkelte områder? Hvilke målsætninger har Grønland med disse tre områder? Hvilke skridt er nødvendige for at opnå større målsætninger?

Inatsisartut og Naalakkesuisut skal træffe det nødvendige politiske beslutninger, der vedrører forsvars-, sikkerheds- og udenrigspolitiske forhold, der gælder Grønland for at kunne kræve at få selvbestemmelse.

De ovennævnte spørgsmål og mange flere er nødvendige at give svar på og opridse. Demokraterne mener, at vi herhjemme skal oppe os, hvad angår det at have politiske målsætninger og planer for disse tre vigtigste områder for et politisk selvbestemmende land.

Ikke mindst skal det grønlandske politiske landskab oppe sig og vise enighed og med en fælles stemme kræve at få selvbestemmelse inden for disse områder. Også selv om samarbejdet med Danmark fortsætter.

Vi står i øjeblikket i en situation, hvor USA ønsker et større samarbejde og hvor Danmark samtidig ønsker et tættere samarbejde inden for rammerne af Rigsfællesskabet. På den anden side står stormagterne Kina og Rusland, som også vil have indflydelse i Arktis. Og så har jeg ikke engang nævnt EU, som vi jo i forvejen har en god samarbejdsaftale med.

Demokraterne er ikke i tvivl. Vi er nødt til at sætte os selv forrest. Vi er nødt til at kræve, at grønlandske interesser bliver prioriteret først, når der skal føres sikkerheds-, forsvars- og udenrigspolitik i Arktis.

Vi hilser interessen fra USA velkommen, og vi mener bestemt, at det er muligt både at kigge mod USA og mod Danmark, når vi skal udøve politisk samarbejde om Arktis. Men det skal være på vores præmisser og med vores egne interesser for øje.

Det planlagte møde i Ilulissat om vores kommende arktiske strategi blev udsat grundet Corona-krisen, men med denne forespørgselsdebat har vi i Inatsisartut igen en mulighed for at præge de overvejelser, der bør munde ud i en strategi, der stiller Grønland først. Det er trods alt os, der lever vores dagligdag her og som oplever eksempelvis klimaforandringerne på nærmeste hold.

Det var vores foreløbige input til denne debat.